

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року № 384

Форма № Н-3.03

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ**

ОДЕСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

підготовки магістрів

галузі знань – 1801 Специфічні категорії

спеціальності - 8.18010013 Управління проектами

(Шифр за ОПІ -- ВПІ.09)

Одеса – 2013

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Одеським регіональним інститутом державного управління Національної академії державного управління при Президентові України.

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: кандидат військових наук, доцент, Кривогуз Геннадій Іванович, кафедра управління проектами Одеського регіонального інституту державного управління НАДУ при Президентові України.

Обговорено та рекомендовано до видання Науково-методичною радою Одеського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України.

«__» _____ 2013 року, протокол №__.

ОРІДУ НАДУ
при Президентові України, 2013
© Кривогуз Г.І., 2013

ВСТУП

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки МАГІСТРА галузі знань 1801 «СПЕЦИФІЧНІ КАТЕГОРІЇ» спеціальності 8.18010013 «УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» є сутність і концепція економічної безпеки організації, методи її оцінювання та система запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення дисципліни «Інтелектуальна власність» базується на знаннях, отриманих при засвоєнні навчальних дисциплін «Економіко-математичні моделі і методи проектного менеджменту», «Теорія систем та системний аналіз», «Методологія, методи і засоби проектного менеджменту».

Знання з дисципліни «Інтелектуальна власність» застосовуються при вивченні навчальних дисциплін «Економічна безпека організації», «Управління ризиками проекту», «Закупівлі і поставки».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Правове регулювання відносин щодо об'єктів інтелектуальної власності на міжнародному і національному рівнях.
2. Захист прав та оцінка вартості об'єктів інтелектуальної власності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1 Метою викладання навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» є підготовка керівника проекту (програми) з питань охорони, захисту і використання об'єктів інтелектуальної власності під час розроблення, реалізації і завершення проекту (програми).

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Інтелектуальна власність» є:

формуванню у слухачів основи сучасних знань про сутність і методологію оцінювання рівнів економічної безпеки організації та її складових;
надати уміння і навички з оцінювання рівнів економічної безпеки організації та її складових і визначення заходів щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми слухачі повинні:

знати:

загальні положення про систему охорони та захисту прав інтелектуальної власності в Україні;

становлення і розвиток глобального ринку інтелектуальної власності, у тому числі міжнародного трансферу технологій та «ноу-хау»;

зміст правоохоронних документів з інтелектуальної власності (авторського договору, договору щодо продажу-купівлі ліцензії на

використання винаходу, ліцензійного договору на використання знака для товарів чи послуг) та права власників цих документів і заявників на об'єкти інтелектуальної власності;

методи оцінки вартості об'єктів інтелектуальної власності;

вміти:

порівнювати аспекти правового регулювання відносин щодо об'єктів інтелектуальної власності в Україні та США;

оцінювати вартість об'єктів інтелектуальної власності;

розробляти, логічно викладати та презентувати зміст питань із правового регулювання відносин щодо об'єктів інтелектуальної власності та здійснення практичних заходів з використання прав інтелектуальної власності під час розроблення, реалізації і завершення проекту (програми).

На вивчення навчальної дисципліни за денною та заочною формами навчання відводиться 27 годин / 0,75 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Правове регулювання відносин щодо об'єктів інтелектуальної власності на міжнародному і національному рівнях

Тема 1. Поняття права інтелектуальної власності на міжнародному і національному рівнях

Результати інтелектуальної праці, види об'єктів власності, поняття і складові інтелектуального товару. Сучасні теорії, поняття, зміст, ознаки і підстави виникнення права інтелектуальної власності. Міжнародні в національні нормативно-правові актів з охорони прав інтелектуальної власності. Міжнародний ринок інтелектуальної власності

Тема 2. Класифікація об'єктів і суб'єкти інтелектуальної власності

Об'єкти і суб'єкти авторського та суміжних прав. Винаходи, корисні моделі та промислові зразки: об'єкти. суб'єкти та умови патентоздатності. Поняття та різновиди засобів індивідуалізації суб'єктів господарювання: комерційні (фірмові) найменування, торговельні марки (знаки для товарів і послуг), географічні зазначення.

Тема 3. Правове регулювання відносин щодо об'єктів інтелектуальної власності

Правове регулювання відносин щодо об'єктів авторського права та суміжних прав, винаходів і корисних моделей, промислових зразків, знаків для товарів і послуг. Правова охорона авторського права і суміжних прав та нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності. Правова охорона об'єктів патентного права і засобів індивідуалізації суб'єктів господарювання.

Змістовий модуль 2. Захист прав та оцінка вартості об'єктів інтелектуальної власності

Тема 4. Оцінка майнових прав інтелектуальної власності

Послідовність проведення оцінки майнових прав інтелектуальної власності і класифікація методичних підходів. Дохідний, витратний і

порівняльний підходи до оцінки майнових прав інтелектуальної власності. Застосування методів оцінювання вартості об'єктів інтелектуальної власності.

Тема 5. Захист прав інтелектуальної власності

Захист прав інтелектуальної власності: поняття, відмінність від охорони, способи і принципи. Адміністративна, цивільна і кримінальна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності. Звернення за захистом порушених прав до суду: загальної юрисдикції, господарського і третейського

3. Рекомендована література

Базова

1 Господарський кодекс України // Відомості ВРУ. – 2003. - №18, №19-20, №21-22, ст.144. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=1&nreg=436-15>

2 Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право, прийнятий Дипломатичною конференцією 20.12.1996 р. м. Женева. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_770&print=1

3 Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання і фонограми, прийнятий Дипломатичною конференцією 20.12.1996 р. м. Женева. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_769&print=1

4 ДСТУ 3574-97 Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.iop.kiev.ua/~val/dep/dep_tt/DSTU_3574-97.pdf

5 ДСТУ 3575-97 Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.iop.kiev.ua/site/dep/dep_tt/DSTU_3575-97.pdf

6 Закон України «Про авторське право та суміжні права» від 23.12.1993 р. №3792-ХІІ (зі змінами та доповненнями) // Відомості ВРУ.-2001. - №32. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3792-12>

7 Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15.12.1993 р. №3687-ХІІ у ред. від 01.06.2000 р. (зі змінами та доповненнями) // ОВУ. - 2000. - №26. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3687-12>

8 Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» від 15.12.1993 р. №3688-ХІІ // Відомості ВРУ. - 1994. - №7. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3688-12>

9 Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів та послуг» від 15.12.1993 р. №3689-ХІІ (зі змінами та доповненнями) // Відомості ВРУ. - 1994. - № 7. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3689-12>

10 Закон України «Про охорону прав на сорти рослин» від 21 04.1993 р. № 3116-ХІІ // Відомості ВРУ. – 1993. - N 21. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=3&nreg=3116-12>

11 Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» 07.06.1996 р. №236/96-ВР // Відомості ВРУ. – 1996. - №36. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=236%2F96-%E2%F0&p=1218034688041545>

12 Закон України «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем» від 05.11.1997 р. №621/97-ВР (зі змінами та доповненнями) // Відомості ВРУ. – 1998. - №8. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1086.589.6&nobreak=1>

13 Закон України «Про охорону прав на зазначення походження товарів» від 16.06.1999 р. № 752-XIV (зі змінами та доповненнями) // Відомості ВРУ. - 1999. - № 28. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=752-14>

14 Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» від 14.09.2006 р. №143-V // (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2006, N 45, ст.434) [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=143-16&test=4/UMfPEGznhh/JX.ZiNEcPrzHI4LQs80msh8Ie6>

15 Кодекс законів про працю України (Затверджується Законом N 322-VIII (322a-08) від 10.12.71 ВВР, 1971, додаток до N 50, ст. 375) [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=322-08&zahyst=4/UMfPEGznhh/JX.ZiNEcPrzHI4LQs80msh8Ie6>

16 Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 1-212-20) (ст. 213 – ст. 330 (80732-10)) (Відомості ВР УРСР (ВВР), 1984, додаток до №51, ст.. 1122). [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=80731-10>

17 Конвенція, учреждающая Всемирную организацию интеллектуальной собственности, подписанная в Стокгольме 14.07.1967 г. [Электронный ресурс] - Режим доступа: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_169

18 Конституція України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, №30, ст. 141). [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96%E2%F0&pass=dCCMfOm7xBWM/JXEZiNEcPrzHI4LQs80msh8Ie6>

19 Кримінальний кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, №25 – 26, ст. 131). [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2341-14>

20 Лист Держказначейства України від 25.08.2005 р. N 07-04/1654-6902 «Про постановку на бухгалтерський облік об'єктів права інтелектуальної власності як нематеріальних активів та проведення їх інвентаризації» [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/lyst_20050825dku.html

21 Методичні рекомендації з комерціалізації розробок, створених в результаті науково-технічної діяльності, затверджено наказом Державного комітету України з питань з питань науки, інновацій та інформатизації від

13.09.2010 №18 [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.nmu.edu.ua/science/commerc.doc

22 Наказ Держпатенту України і Національної академії наук України від 26.06.1995 р. №106/115 «Про затвердження Інструкції про порядок депонування в Україні штамів мікроорганізмів з метою здійснення патентної процедури». [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=2&nreg=z0286-95>

23 Національний стандарт №1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав», затверджено постановою КМУ від 10.09.2003 р. №1440 [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1440-2003-%EF&pass=4/UMfPEGznhh/JX.ZiNEcPrzHI4LQs80msh8Ie6>

24 Національний стандарт №3 «Оцінка цілісних майнових комплексів», затверджено постановою КМУ від 29.11.2006 р. №1655 [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1655-2006-%EF>

25 Національний стандарт №4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності» затверджено постановою КМУ від 03.10.2007 р. №1185 [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1185-2007-%EF>

26 Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20.03.1883 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_123

27 Порядок визначення оціночної вартості об'єктів права інтелектуальної власності, що перебувають у державній власності або були створені (придбані) за державні кошти, з метою зарахування на бухгалтерський облік, затверджено наказом Фонду державного майна України від 13.12.2005 №3162 [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0479-06>

28 Постанова КМУ від 27.08.1997 р. №938 «Про затвердження Положення про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених)». [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=938-97-%EF>

29 Постанова КМУ від 27.12.2001 р. №1756 «Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір» [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1756-2001-%EF>

30 Постанова КМУ від 17.05.2002 р. №674 «Про затвердження Положення про державного інспектора з питань інтелектуальної власності Державного департаменту інтелектуальної власності» [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=674-2002-%EF>

31 Постанова КМУ від 18.01.2003 р. №71 "Про затвердження розміру, порядку та умов виплати винагороди (роялті) за комерційне використання опублікованих з комерційною метою фонограм, відеогам, їх примірників та

зафіксованих у них виконань" [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=71-2003-%EF>

32 Постанова КМУ від 04.06.2008 р. №520 "Про затвердження мінімальних ставок винагороди авторам технологій і особам, які здійснюють їх трансфер" [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=520-2008-%EF>

33 Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності від 15.04.1994 р. Результати Уругвайського раунду багатосторонніх торговельних переговорів. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=981_018

34 Цивільний кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №40 – 44, ст. 356). [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=435-15>

35 Антонов В.М. Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право (2-е вид., стереотип.). - К.: КНТ, 2006. - 520 с. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://lection.com.ua/pravo/ivlcapr/osnovi-metodologiyi-vartisnoyi-otsinki-intelektualnoyi-vlasnosti-intelektualna-vlasnist-i-komp-yuterne-avtorske-pravo>

36 Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність. Підручник. 2-ге вид. – К.: Видавництво «Знання», 2008. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://pidruchniki.com.ua/17810409/ekonomika/intelektualna_vlasnist_-_bazilevich_vd

37 Ващук Я. Сучасний стан правової охорони промислової власності в Україні. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://patent.km.ua/ukr/articles/i1306>

38 Дахно І.І. Право інтелектуальної власності: Навч. посібник. Видання 2-ге, перероблене і доповнене. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 278 с. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://ualibrarium.co.cc/pravo/inform/10/pravo-intelektualynoi-vlasnosti-dahno.html>

39 Драпак Г., Скиба М. Основи інтелектуальної власності: Навчальний посібник. - Хмельницький: ТУП, 2003. - 135 с. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://fmzntu.at.ua/load/inshi_materiali/drapak_g_skiba_m_osnovi_intelektualnoji_vlasnosti_navchalnij_posibnik/4-1-0-56

40 Меренков О.В. Методика оцінки об'єктів інтелектуальної власності: практичний аспект / Облік і фінанси АПК. Бухгалтерський портал. 01.03.2005. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://magazine.faaf.org.ua/content/view/94/35/>

41 Потехіна В.О.. Інтелектуальна власність: Навч. пос. –К.: Центр учбової літератури, 2008. - 414 с. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.viravallee.com/books.aspx>

42 Право інтелектуальної власності: Академ. курс. Підручник для студентів вищих навч. закладів/ О.А. Підпригора, О.Б. Бутнік-Сіверський, В.С. Дроб'язко та ін.; За ред. О.А. Підпригори, О.Д. Святоцького. – 2-ге вид., перероб. та допов. –К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2004. – 672 с. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://readbookz.com/books/192.html>

Допоміжна

1 Мікульонок І.О. Основи інтелектуальної власності: Навч. посіб. –К.: ІВЦ Видавництво “Політехніка”, Ліра–К, 2005, - 232 с.

2 Інтелектуальна власність у формуванні інноваційної економіки України: проблеми законодавчого забезпечення та державного регулювання / За заг. ред. проф. В.І. Полохала. Автор-упорядник: Г.О. Андрощук. — К: Парламентське вид-во, 2010. — 384 с. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://kno.rada.gov.ua/komosviti/doccatalog/document?id=49593>

3 Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів /Авт. упоряд.: Г. О. Андрощук, І. Б. Жилиєв, Б. Г. Чижевський, М. М . Шевченко. -К: Парламентське вид-во, 2009. — 632 с. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://kno.rada.gov.ua/komosviti/doccatalog/document?id=48719>

4 Рудь О.В. Оцінка вартості об’єктів інтелектуальної власності [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/nn/2002_2009/statti/vup11/11-2/13.pdf

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання з опанування навчальної дисципліни в межах освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» у вигляді заліку в 3 семестрі для слухачів денної форми навчання і під час зимової сесії на 2 курсі для слухачів заочної форми навчання.

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою і складається з суми балів, отриманих слухачем за результатами поточного і підсумкового (при необхідності) контролю. Завдання поточного контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 10 балів для семінарських занять і від 0 до 20 балів – для практичних занять.

Поточний контроль теоретичного засвоєння матеріалу та оволодіння практичними навичками з питань інтелектуальної власності здійснюється на семінарських і практичному заняттях у формі тестування та підготовки й захисту слухачем конкретного завдання.

Підсумковий контроль здійснюється у формі письмового тестування слухачів шляхом відповіді на визначені питання протягом 45 хвилин. Оцінювання здійснюється за 100-бальною системою відповідно до числа правильних відповідей.

Узагальнені результати поточного і підсумкового контролю вносяться до залікової відомості за шкалою оцінювання ECTS і національною шкалою.

5. Засоби діагностики успішності навчання

В організації навчального процесу з опанування навчальної дисципліни застосовується поточний та підсумковий контроль.

Засоби тестового контролю застосовуються при проведенні поточного контролю на семінарських і практичних заняттях, а також підсумкового контролю при проведенні екзамену.